

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 328. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm9896/facsimile.pdf (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

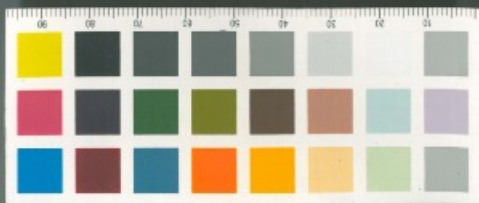
Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Ja, m. H., Ungdoms-Alderen fra nogle og tyve til nogle og tredive Aar er vor naturlige Heltetid, da Kraften nærmer sig sin Højde, og Haabet har sine lyseste Øjeblikke, det er Livets fulde Vaar og Forsommer, som vi aldrig kan mindes uden levende Deltagelse, og som vi maatte føle, var aldeles bendøst eller spildt, dersom vi ikke skulde have særdeles Lyst til at tale om den, og maatte have været grænseles ulykkelig, hvis den ikke i ældre Dage stod for os med langt mere Lys end Skygge; og var nu disse Ungdomsaar en poetisk Gjærningstid og Kampleg for os, og traf vi under den sammen med beslægtede Naturer, og udviklede os under en levende Rørelse baade fjern og nær, da kan under Løbet selv store Uheld have ramt og bitre Sorger knuget os, og vi blive dog partiske for de skønne Dage, hvis Storme ere overfarne, men ved hvis Regn og Solskin det oplomstrede alt, hvad der siden har forlystet os, og alt hvad vi endnu tør vente skal bære ønskelig Frugt.

Vi maa derfor aldrig af nogen, endsige af de mere poetiske Naturer, forlange en upartisk Skildring af deres Ungdom, men kun en livlig, efter deres egen Følelse sand Fremstilling; thi det kræver ikke blot Billighed, det er vor egen Fordel, da vi derved lære at kjende et virkeligt Livsmoment af den forsvundne Tid, se et Lysglimt, der virkelig tilhører den, og kan lettelig selv, om vi ønske det, opdage den mørke Side; og skulde De en Gang ved nøjere Undersøgelse finde, at jeg ikke uden Feje betragter mine Ungdomsaar som en lille Heltetid for Danmark i det hele, da kommer det ikke af min Upartiskhed, men af den historiske Natur, der er i os og vort Folk, saa hvad der udvortes herte til Folkelivets Opstandelse, lykkeligvis traf sammen med den poetiske Vaar, som vor Litteratur i hine Aar unægtelig forkyndte.

Ja, m. H., at en poetisk Stjerne af første Storrelse er med dette Aarhundrede opgaet over vort Fæderneiland,

det siger jeg dristig, vis paa, at selv de fremmede, der har mindste Øje for saadanne Himmeltegn, enten har set eller vil dog snart nødes til at se det; saa det er kun Spørgsmaal, hvad den Glans betyder: om det var ved Folkesolens Opgang eller Nødgang, Skyerne rødmede saa dejlig og mødtes saa yndig med Bølgerne blaa. Hvad nemlig Øhlenschlägers Smaadigte 1803 spaaede, det opfyldte ikke blot, det overlejl vidt hans Poetiske Skrifter 1805, — hvori Vavlunder og Aladdin ene vilde været nok til at gjøre to Digtere udødelige, — [hans] Nordiske Digte, eller Tors Rejse, Hakon hin rige og Balder hin gode, 1807, Palmatoke 1809, Axel og Valborg 1810, Correggio 1811, Stærkodder 1812. Dette alene udgjør en poetisk Righed, der uden Tvivl, naar den bliver ret bekendt, vil vække selv det ogsaa poetisk rige Englands Misundelse, [men] lader sig til Lykke hverken tage med Staalhandsker eller med gloende Tænger.

Og nu begyndte jeg at komme med, ingenlunde for at gjøre Øhlenschläger Rangen stridig eller i det hele vindt en Digterkrans, — nej, Øhlenschläger var i mine Øjne, fra jeg saa hans Poetiske Skrifter, en Skjald, til hvis Skulder jeg knap kunde naa, og hvis Krans jeg ej engang havde Lyst til; — men det gamle Norden, som han i Vavlunder og de Nordiske Digte paa Ørnevinger havde besøgt og med Falkesyn betragtet, det, felte jeg, var mit poetiske Hjem: en lange slumrende Kampetone fra Hedenold var under det høje Vaabengny og Skjaldekvad vaagnet hos mig og vilde have Ørenlyd, uden at lempe eller rette sig efter nogen af alle de søgte eller usøgte Kunstens Regler, man efter de gamle Grækeres og Romeres Skrifter havde dannet sig. At nemlig disse Skrifter, hvor gode de end ellers kunde være, skulde være vore Idealer, og at Nordens Myter og gamle Kvad skulde hos Nordboer vige for de fremmedes, det var i mine Øjne saa unaturlig en Fordom og saa urimeligt et Forlangende, at,

